

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Yeni TTK ve Danıştay kararları sonrası limited şirket ortaklarının sorumlulukları arttı. Yeni durum dikkatle incelendiğinde anonim şirketlerin artık daha avantajlı olduğu görülüyor...

Anonim şirket artık daha cazip

YENİ bir şirket kurmak isteyenler genellikle, hangi şirketi kuralım veya hangi şirket daha avantajlı diye sorarlar. Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 2011'de yürürlüğe girmesiyle birlikte sermaye şirketlerinin avantaj veya dezavantajları da netleşti. Türkiye'de birinci sırada tercih edilen sermaye şirketi olarak limited şirket, ikinci sırada ise anonim şirket gelir. Ancak, bu şirket türlerinin ticari, mali ve hukuki boyutuyla avantaj veya dezavantajları çok fazla bilinmeden veya danışılmadan şirketler kuruluyor. Yeni TTK'dan sonra, şirket kuruluşları daha da kolaylaştırılarak, artık tek kişilik şirket bile kurulabiliyor. Eskiden, limited şirketler fazla tercih edilirken, günümüzde anonim şirketler bazı avantajlarından dolayı daha çok tercih ediliyor.

ANONİM ŞİRKET AVANTAJLARI

Asgari 50 bin TL kuruluş sermayesi ve özel statü halinde Bakanlık izni hariç olmak üzere, limited şirkete göre aşağıdaki avantajları bulunuyor.

- Yönetim Kurulu'nca yönetildiğinden, daha kurumsal bir organizasyona sahipler.
- Yönetim kurulu dışındaki ortakların borçlara karşı sorumlulukları sermayeleriyle sınırlı olup, yönetim kurulu üyelerinin sorumlulukları sınırsız.
- Yönetim kurulu üyesi olmayan ortakların 4B (Bağkur) sigorta zorunluluğu yok.
- Şirket hissedarlarının hisselerini iki yıl sonra devretmeleri durumunda doğan kazancı vergiden istisnadır. Hisse devri senedin el değiştirmesiyle kolayca yapılıyor.
- Her konuda faaliyet gösterebilir ve halka açılabilirler.
- Hissedar sayısında üst sınır bulunmuyor.
- Esas sermayenin yarısının alacağı karar ile birçok konuda karar alabilirler.

LİMİTED ŞİRKET DEZAVANTAJLARI

Asgari 10 bin TL kuruluş sermayesi dışında, anonim şirkete göre özetle aşağıdaki dezavantajları bulunuyor.

- Tüm ortaklar müdür sayıldığından, müdürler tarafından yönetildiğinden kurumsal bir organizasyona sahip değil.
- Tüm ortaklar müdür sayıldığından borçlara karşı sorumlulukları müştereken ve sınırsız.
- Tüm ortakların 4B (Bağkur) sigortalısı olma zorunluluğu var.

- Şirket hissedarlarının hisselerinin üzerinden iki yıl geçmiş olsa bile devretmeleri durumunda doğan kazanç vergiye tabi oluyor. Ayrıca, hisse devirleri çok kolay olmayıp, noter sözleşmesiyle devir mümkün.
- Her konuda faaliyet gösteremezler (örneğin, banka, faktoring, döviz, leasing ve sigorta şirketi kuramazlar), halka açılmazlar.
- Hissedar sayısı en fazla 50 kişiyle sınırlıdır.
- Birçok karar esas sermayenin dörtte üçüne sahip ortak kararıyla alınabiliyor.

KAMU BORÇLARINDAN SORUMLULUK

Türk Ticaret Kanunu limited şirketlerde idare ve temsil yetkisini düzenler; aksi karar alınmadıkça ortaklar hep birlikte müdür sıfatıyla şirketi idare ve temsile yetkilidir ve sınırsız müştereken sorumludur. Aksi karar alınması halinde tek bir ortak, birden fazla ortak ya da dışarıdan ortak olmayan üçüncü bir kişi müdür tayin edilebilir. Dolayısıyla, 213 sayılı VUK'un 10. maddesi ve 6183 sayılı AATUHK'un 35. Maddesinde sorumluluk kapsamında ortak/ortaklar ile kanuni temsilciler (müdür vs.) arasında kamu alacakları tahsili yönünden bir öncelik sıralaması yapılmamıştır. Oysa anonim şirketlerde ortaklar kamu borçlarından (vergi, SGK vb.) sorumlu tutulamaz. Ancak ortak aynı zamanda yönetim kurulunda ise sınırsız sorumluluğu bulunur. Anonim şirketlerde temsil yetkisi üçüncü kişilere bırakılmamışsa, yönetim kurulu kamu borçlarının tamamından şahsi mal varlıkları ile sorumlu tutuluyor. Temsil yetkisi üçüncü kişilere (murahhas üye, müdür vb.) bırakılmış ise bu kişiler de borcun tamamından şahsi mal varlıkları ile sorumludur.

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 20 Haziran 2019 tarihli ve 30807 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan kararında da, "Kanunda limited şirket kamu borçlarının tahsilinde böyle bir öncelik-sonralık sıralaması yapılmadığı belirtilerek, kamu borçlarının tahsilinde kanuni temsilci veya ortak/ortaklara sıralama olmaksızın tahsil cihetine gidilebilir" deniliyor. Gerek yeni TTK, gerekse Danıştay'ın son kararı sonrası, anonim şirketlerin limited şirketlere göre daha avantajlı olduğu, dolayısıyla yeni şirket kuruluşlarında anonim şirketlerin daha çok tercih edildiği, hatta mevcut limited şirketlerin nev'i değiştirerek anonim şirketlere dönüştürüldükleri görülüyor.

